

Kvävebehov hos olika malkornssorter

HIR-rådgivare Magnus Olsson, HIR Malmöhus

E-post: magnus.olsson@hush.se

Sammanfattning

Sorten Tipple ligger nästan en hel procent lägre i proteinhalt jämfört med Henley vid samma gödslingsnivå. Sorter som Tipple kan gödslas med mer kväve utan att hamna utanför proteinhaltsgränserna. För att nå en proteinhalt på 10,5 % kräver Tipple 35 kg mer kväve per ha än sorten Henley. Skördenivån vid 10,5 % var 6,6 ton för Tipple och 5,7 ton för Henley.

Inledning

Inför 2009 startades en ny försöksserie för att se hur olika malkornssorter svarar på kvävegödslings. Serien består av kvävestege samt ett led med delad gödslings för två olika kornsorter, Tipple och Henley. Tipple är känd för att ha en låg proteinhalt, medan Henley ligger betydligt högre. Försöksserien ligger i hela landet och i sammanställningen ingår totalt sju försök, varav tre legat i Skåne.

M3-2285

Sandby Gård, Borrbby
S Dromberg, Staffanstorp
HS Malmöhus, Bjärred
J Rickling, Öresundsbro
Klostergården, Vreta Kloster
R Hermansson, Grästorp
Brunnby gård, Västerås

Resultat

Årets resultat visar på stora skillnader mellan hur Tipple och Henley reagerar på kvävestegen (tabell 1 och 2). Tipple ligger lite högre i skörd än Henley. Vid 100 kg N per hektar ligger skördenivån strax över 6 ton/hektar.

Ekonomiskt optimal gödselgiva för respektive sort är 114 kg N/ha för Tipple och 118 kg N/ha för Henley. Vid dessa gödselgivor ger Tipple ett 250 kr högre gödslingsnetto. Att Henley får en högre ekonomisk optimal gödselgiva beror på att prisskillnaden mellan foderkorn och malkorn är så liten samt att ingen av gödslingsnivåerna ger en proteinhalt över 12 %.

Proteinhalt

Vid samma gödslingsintensitet ligger Tipple nästan en hel procent lägre i proteinhalt än Henley (diagram 1). Vill man uppnå en proteinhalt på 10,5 % ska Tipple gödslas med 120 kg N/ha, medan Henley bara ska ha 84 kg. Om man siktar på att nå denna proteinhaltsnivå är skörden för Tipple ca 900 kg högre än för Henley. Den delade gödslingen (70 + 30) har en tendens att ge en högre proteinhalt.

Diskussion

Sortförsöken har visat att det är skillnader mellan malkornssorterna hur de reagerar på kvävegödslingen. Nu är detta bara resultat från ett års försök men för att nå samma proteinhalt behövde Tipple ca 35 kg mer kväve än Henley. Beroende på odlingsförutsättningar kan sortvalet bli avgörande om man hamnar för högt eller lågt i proteinhalt. Med de skillnader vi har i proteinhalt i dagens sortmaterial är det viktigt att tillämpa en mer sortspezifisk gödslings för att komma rätt i skörd och proteinhalt. Skillnaden mellan sorterna kan vara större än vi tror.

Tabell 1. M3-2285, 2009. Kvävestege i malkorn. Sort: **Tipple**
Skörd, proteinhalt, kväveskörd och kväveutnyttjande

Gödsling Kg N/ha	Skörd ton/ha	Relativ- tal	Proteinhalt i % av TS	Malkorns- utbyte %	Kväveskörd Kg/ha	Kväve- utnyttjande %	Gödslingsnetto Kr/ha
0	2,85	100	8,68	95,94	33	-	2563
40	4,68	164	8,79	97,42	55	139	3610
70	5,50	193	9,27	97,34	69	98	3885
100	6,25	219	9,86	95,68	83	83	4225
130	6,70	235	10,64	93,96	96	74	4209
160	6,66	234	11,33	92,02	102	64	3690
70+30	6,09	214	10,09	94,94	83	83	3981

Tabell 2. M3-2285, 2009. Kvävestege i malkorn. Sort: **Henly**
Skörd, proteinhalt, kväveskörd och kväveutnyttjande

Gödsling Kg N/ha	Skörd ton/ha	Relativ- tal	Proteinhalt i % av TS	Malkorns- utbyte %	Kväveskörd Kg/ha	Kväve- utnyttjande %	Gödslingsnetto Kr/ha
0	2,88	100	9,42	97,44	37	-	2612
40	4,23	147	9,30	98,42	53	133	3199
70	5,25	182	10,01	98,36	71	101	3780
100	6,04	209	10,66	98,08	87	87	4055
130	6,29	218	11,03	97,62	94	72	3835
160	6,63	230	11,87	96,64	106	66	3556
70+30	5,78	201	10,69	97,46	83	83	3700

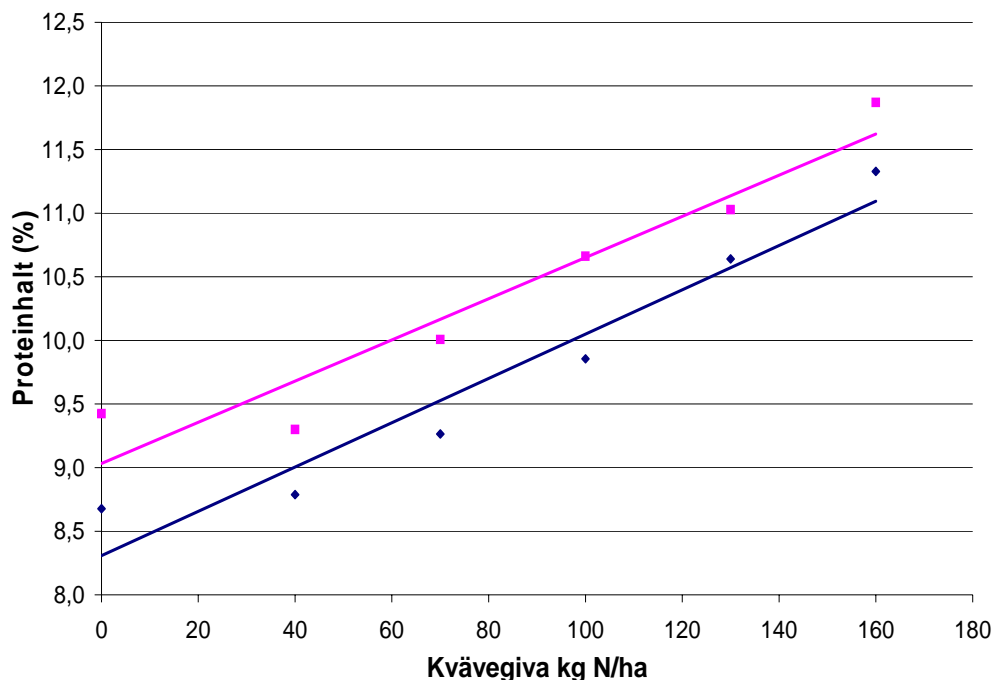

Diagram 1. Proteinhalt för Tipple och Henley, 7 försök.